

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA EZABATZEKO NAZIOARTEKO EGUNA DELA-ETA EGINDAKO ADIERAZPENA

2025eko AZAROAK 25

Azaroaren 25ean Emakumeen aurkako Indarkeria Ezabatzeke Nazioarteko Eguna ospatzen da, giza eskubideen urraketa larrienetako baten aurkako salaketa, hausnarketa eta konpromisoaren data. Lortutako lege- eta gizarte-aurrerapenak gorabehera, Espainian milioika emakumek, munduko gainerako herrialdeetan bezala, genero-indarkeriak jasaten jarraitzen dute hainbat adierazpenetan. 2019ko Emakumeen aurkako Indarkeriari buruzko Makroinkestaren arabera, Espainian bizi diren emakumeen % 11k — bi milioi baino gehiago — indarkeria fisikoa jasan du bikotekide edo bikotekide ohi baten eskutik, eta % 40,4 — zortzi milioi baino gehiago — sexu-jazarpenaren biktima izan da bizitzan zehar. Zifra horiek agerian uzten dute gizarte osoari eragiten dion errealitate estrukturalaren garrantzia eta iraunkortasuna. Errealitate horrek erantzun irmoa, koordinatua eta iraunkorra behar du, oinarri zientifikoarekin eta irizpide teknikoekin eta langile adituekin. Testuinguru horretan, bereziki kezkagarria da berdintasunaren aldeko aurrerapenak zalantzan jartzen dituzten gizarte-sektoreen gero eta ikusgarritasun handiagoa eta genero-indarkerien existentzia bera zalantzan jartzen duten sektore politiko batzuek sustatutako diskurtso ukatzaileen hedapena.

Gazteak Espainian 2024 txostenaren arabera, gazteen artean (15-29 urte) feminismoari eta genero-berdintasunari emandako babesaren beherakada kezkagarria da. Genero-indarkeria gizarte-arazo garrantzitsuenetako bat dela hautemateak ere beherakada nabarmena izan du gazteen artean. Atzerapauso horrek agerian uzten du zorrotzasun zientifikorik ez duten diskurtso ukatzaileen eragina. Horrenbestez, nahitaezkoa da genero-berdintasunean oinarritutako hezkuntza, diskriminaziorik eza, giza eskubideak eta pentsamendu kritikoa indartzea, eta gure unibertsitateetan genero-ikuspegiarekin egindako ikerketa akademiko

zorrotzen edukien transferentzia bultzatzea. Beharrezkoa da, halaber, ikuspegi intersektionalaren integrazioan aurrera egitea. Ikuspegi hori, indarrean dagoen unibertsitate-araudiaren arabera, funtsezkoa da, genero-ikuspegiarekin batera, pertsona guztiekin benetan berdintasunezkoa, inklusiboa, askotarikoa, segurua eta arduratsua den unibertsitate-komunitatea eraikitzeko. Hurbilketa horrek aukera ematen du esperientzia-aniztasuna aitortzeko eta emakumeek larri-koloreagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, sexu-orientazioagatik eta genero-adierazpenagatik, adinagatik, klaseagatik, desgaitasunagatik edo beste baldintza edo ezaugarri pertsonal batzuek jasaten dituzten elkarri lotutako indarkeria eta diskriminazioen aurka jarduteko.

Testuinguru horretan, berdintasunerako unitateek ere kezka ikusten dugu nola hedatu eta normalizatu diren indarkeria digitalak unibertsitateko gazteen artean. Gizartea eraldatzeko une oso sakon baten aurrean gaude, eta kasu batzuetan teknologia sartu da eta gaizki erabili da. Horrek gizartean dauden indarkeria sistemiko berberak azaleratu ditu, baina aspalditik, mundu digitalaren barruan. Anonimotasunak eta denbora-deskonexiorik ezak (indarkeriak eguneko 24 orduetan gerta daitezke, behin eta berriz) muturreko indarkeria eragiten diete horrelako eraso sexistak jasaten dituzten pertsonei.

Aurten, Beijinggo Plataformaren 30. urteurrena ospatzen dugun honetan – funtsezko mugarria da feminismoarentzat emakumeen eta nesken eskubideen aldeko borrokan, genero-berdintasunaren eskakizunean eta mundu mailako botere-egituren orekan –, RUIGEUko Berdintasun Unitateak LOSUren oinarritzko egitura gisa finkatu dira. Bere lana funtsezkoa da unibertsitate-politiken garapenean berdintasunaren sentsibilizazio, prebentzio, prestakuntza eta zeharkako txertaketarako. Horregatik, hain zuzen ere, guztiz onartezina iruditzen zaigu gaur egun oraindik ere Genero Indarkeriaren aurkako Estatu Itunaren funtsak jasotzen ez dituzten berdintasun-unitateak egotea autonomia-erkidegoei transferituta. Ezin da onartu ukapen politikoak giza eskubideen urraketa hain larrien aurrean erakundeen erantzuna geldiaraztea edo murriztea. Indarkeriaren aurrean, atzerapausorik ez.

Behean sinatzen duten unibertsitateek Unibertsitate Bikaintasunerako Genero Berdintasunerako Unitateen Sarea osatzen dute:

Universitat d'Alacant	Universitat de Lleida
Universidad de Alcalá	Universidad de Málaga
Universidad de Almería	Universidad Miguel Hernández de Elche
Universitat Autònoma de Barcelona	Universidad de Mondragón
Universidad Autónoma de Madrid	Universidad de Murcia
Universitat de Barcelona	Universidad Nacional de Educación a Distancia
Universidad de Burgos	Universitat Oberta de Catalunya
Universidad de Cádiz	Universidad de Oviedo
Universidad de Cantabria	Universidad Pablo de Olavide
Universidad Carlos III de Madrid	Universidad del País Vasco/Euskal
Universidad de Castilla-La Mancha	Herriko Unibertsitatea
Universidad Complutense de Madrid	Universidad Politécnica de Cartagena
Universidad de Córdoba	Universitat Politècnica de Catalunya
Universidade da Coruña	Universidad Politécnica de Madrid
Universidad de Deusto	Universitat Politècnica de València
Universidad de Extremadura	Universitat Pompeu Fabra
Universitat de Girona	Universidad Pública de Navarra
Universidad de Granada	Universitat Ramon Llull
Universidad de Huelva	Universidad Rey Juan Carlos
Universitat de les Illes Balears	Universitat Rovira i Virgili
Universidad Internacional de Andalucía	Universidad de Salamanca
Universitat Internacional de Catalunya	Universidade Santiago de Compostela
Universidad de Jaén	Universidad de Sevilla
Universitat Jaume I de Castellón	Universitat de València
Universidad de La Laguna	Universidad de Valladolid
Universidad de La Rioja	Universitat de Vic- Universitat Central de Catalunya
Universidad de Las Palmas de Gran Canaria	Universidade de Vigo
Universidad de León	Universidad de Zaragoza